

พญ์สีหบ๊บบ่อมพา
ระบบทกผึ้งตือเวียนกรุงเทพมหานคร
รัฐ ๑๗ ก.พ. ๒๕๖๔
บันทึกขอตัวร่วม

สำนักงานเขตตลาดกรุงรัง
 เลขรับ..... ๒๘๐๒
 วันที่..... ๑๗ ก.พ. ๒๕๖๔
 เวลา..... ๑๕.๔๐

ส่วนราชการ กรุงเทพมหานคร (สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร โทร.๐ ๒๔๗๗ ๖๘๘๘ หรือโทร.๐๘๑ ๐๒๔๗๗ ๓๐๐๔)

ที่ กท ๐๖๐๔/ว ๕๗

วันที่ ๑๕ กพ พ.ศ.๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปกป้องในการทำความคิดค้านการไม่ใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงิน

เรียน ผู้อำนวยการเขต

ตามที่กรุงเทพมหานคร ได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๙๐๖/๓๔๗ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อขอหารือในเรื่องการทำคำคัดค้านตัวสัญญาใช้เงินที่ออกม่าแต่ต่างประเทศ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๙๖๐ และมาตรา ๙๖๑ ประกอบกับมาตรา ๘๕ ซึ่งคู่สัญญาตกลงกัน กำหนดให้บังคับตามกฎหมายต่างประเทศว่า ผู้อำนวยการเขต ซึ่งมีฐานะเป็นนายอำเภอ ตามมาตรา ๖๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๗๙ สามารถดำเนินการตามภาระท่วงยศธรรม ออกตามความในมาตรา ๙๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้หรือไม่ อย่างไร และสำนักงาน-คณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๖/๑๐๗ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๔ แจ้งผลการวินิจฉัย ของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เรื่อง อำนาจผู้อำนวยการเขตในการทำคำคัดค้านตัวสัญญาใช้เงินที่ออกม่า แต่ต่างประเทศตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เรื่องเสร็จที่ ๑๙๐๕/๒๕๖๔) สรุปโดยสังเขปว่า ผู้อำนวยการเขต มีหน้าที่ต้องปฏิบัติในฐานะนายอำเภอ ตามมาตรา ๖๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๗๙ ประกอบกับมาตรา ๙๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยไม่ต้องคำนึงว่า ตัวสัญญาใช้เงิน มีข้อสัญญาเลือกใช้กฎหมายต่างประเทศและให้ฟ้องร้องคดีต่อศาลต่างประเทศหรือไม่ และกฎหมายท่วงยศธรรม ออกตามความในมาตรา ๙๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎที่ ๖๗ ได้กำหนดไว้วิธีการทำคำคัดค้านไว้แล้ว นั้น

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการเขต ในการทำคำคัดค้านการไม่ใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงินที่ออกตามแต่ต่างประเทศและคู่สัญญาตกลงกันก่อนหน้าให้บังคับตามกฎหมายต่างประเทศ เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงให้สำนักงานเขตดีปปภ.บัตรตามแนวทางที่คณะกรรมการกรุงศรีฯ (คณะที่ ๑) ได้วินิจฉัยในบันทึกเรื่องเสร็จที่ ๑๖๐๕/๒๕๖๔ (รายละเอียดตามที่แนบ)

จังเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ପ୍ରକାଶ

(นายเฉลิมพล โชคินุชิต)
รองปลัดกรุงเทพมหานคร
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกรุงเทพมหานคร

เรียน ผู้อำนวยการเขตladkrabang

- เพื่อโปรดพิจารณา
  - เห็นควรให้ ผู้อำนวยการศึกษาธิการจังหวัด ดำเนินการเบ็ดเตล็ด พ.ร.บ.นวัตกรรมฯ
  - ดำเนินการต่อไป ผู้ดูแลนวัตกรรมฯ

as first
- 15 February, 1912
Bogotá, Colombia

(นางกนิษฐา บุญศรีมกรวงศ์)

เจ้าพนักงานพัสดุสำนักงาน

ฝ่ายการคลัง สำนักงานเขตคลองกรุงบึง
รักษาการในตัวแห่งทิวหน้าฝ่ายการคลัง

(นายสกนธ์ ตระกูลวงศ์บุญมา)
ผู้ประทักษิณพันธุ์ข่านาญการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาอาชญากรรมแห่งชาติ

ପ୍ରକାଶକ ନାମ ପାଇଁ

d. m. g.

ମୁଦ୍ରଣ

(นายแสง จันทร์)

ជ្រើសរើសការងារផែនការខេត្ត ប្រឹបទទិន្នន័យរបស់ខ្លួន

ฝ่ายการศึกษา
สำนักงานเขตلامภูรังษี
วันที่..... ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
วันที่..... ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
เวลา..... ๑๖.๖๘

ที่ กท ๕๓๐๙/๓๐๗ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
เรียน ผู้อำนวยการเขต,ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตและ
หัวหน้าฝ่ายทุกฝ่าย

สำเนาถูกต้อง มาเพื่อโปรดทราบ

(นายพิระพันธุ์ พูลทรัพย์)
ผู้อำนวยการเขตบุรีรัมย์
รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายการคลัง
สำนักงานเขตلامภูรังษี

(นายปราโมทย์ สีรุป)
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตلامภูรังษี

ที่ กท ๕๓๐๙/๓๐๗ ลงวันที่ ๑ มี.ค. ๒๕๖๕
 ๑๖.๖๘

เรียน ผู้อำนวยการเขต,

- สำเนา.....
- แบบฟอร์ม..... แบบฟอร์มที่ได้รับข้อต่อไปนี้
- ส่งข้อมูลให้ได้รับการพิจารณาทราบ
- ภายในวันที่.....

(นายปราโมทย์ สีรุป)
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตلامภูรังษี

สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร
รับที่ ๔๔๖ พ.ย. ๒๕๖๔
วันที่ ๑๕.๖
เวลา ๐๙.๐๗.๖๔

สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร
รับที่ ๘๗๗ ๗๗๗
วันที่ ๑๕.๖
เวลา ๐๙.๐๗.๖๔

กรุงเทพมหานคร
เลขที่ ๒๐๓๘๕
วันที่ ๒๖ ต.ค. ๒๕๖๔
เวลา ๘.๕๑ บว.๖๕

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๐๒/๙๐๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระบรม
กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร
รับที่ ๔๗๙๖
วันที่ ๒๘ ต.ค. ๒๕๖๔
เวลา ๑๓.๑๕

สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร
รับที่ ๑๐๖๖
วันที่ ๒๘ ต.ค. ๒๕๖๔
เวลา ๑๓.๑๐

เรื่อง ขอหารือในข้อกฎหมายและแนวทางปฏิบัติในการทำคำคดค้านการไม่ใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงิน

เรียน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๒/ป ๕๐๑
ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจผู้อำนวยการเพดานการทำคำคดค้าน
ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมาแต่ต่างประเทศด้านประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ตามที่กรุงเทพมหานครขอหารือปัญหาข้อกฎหมายและแนวทางปฏิบัติในการทำคำคดค้านการไม่ใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงิน และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้อธิบายให้กรุงเทพมหานครแต่งตั้งผู้แทนไปเข้าแจ้งข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว
และมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้
อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
เพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

นายปรัชญ์ นิลประพันธ์

(นายปรัชญ์ นิลประพันธ์)
เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่องเลขที่ ๑๔๐๕/๙๙๙๔

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการคดีอาญา
เรื่อง อำนาจผู้อำนวยการเขตในการทำคำคัดค้านตัวสัญญาใช้เงิน
ที่ออกมาแต่ต่างประเทศตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

กรุงเทพมหานคร ได้มีหนังสือ ที่ กก ๐๔๐๖/๓๔๘ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๔ ดึงสำนักงานคณะกรรมการคดีอาญา สรุปความได้ว่า สำนักงานเขตวัฒนาขอหารือแนวทางในกรณีที่มีคำร้องขอให้ผู้อำนวยการเขตวัฒนาในฐานะนายอmbาgeoทำคำคัดค้านการทำข้อตกลงตามตัวสัญญาใช้เงิน ที่เป็นตัวสัญญาใช้เงินแปลงสภาพแบบมีหลักประกัน (Secured Convertible Promissory Note) ที่ออกมาแต่ต่างประเทศ ระหว่างนายสมโภชน์ อาหนัย ผู้รับเงิน กับบริษัท Theisa Group, Incorporated ผู้ออกตัว ซึ่งมีสำนักงานตั้งอยู่ในมลรัฐเดลาแวร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยผู้รับมอบอำนาจของผู้รับเงินได้ยื่นคำร้องขอให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๖๐ และมาตรา ๔๖๑ ประกอบกับมาตรา ๔๔๕ กรุงเทพมหานครจึงได้หารือเรื่องดังกล่าว ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรรมการปักครอง และกระทรวงยุติธรรม โดยทั้งสองหน่วยงาน ได้แจ้งผลการหารือว่า กรณีดังกล่าวเป็นประเด็นข้อกฎหมายที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน ดังนี้

กรุงเทพมหานครเห็นว่า การทำคำคัดค้านตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมาแต่ต่างประเทศ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๖๐ และมาตรา ๔๖๑ ประกอบกับมาตรา ๔๔๕ นั้น เป็นกรณีที่กฎหมายระหว่างประเทศออกตามความในมาตรา ๔๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กำหนดวิธีปฏิบัติให้นายอmbageoและนายความผู้ทำคำคัดค้านถือปฏิบัติในกรณีที่มีการคัดค้านการทำข้อตกลงหรือขาดใช้เงิน อย่างไรก็ตาม การทำคำคัดค้านตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมาแต่ต่างประเทศและเป็นภาษาต่างประเทศที่คู่สัญญาตกลงกันกำหนดให้บังคับตามกฎหมายต่างประเทศ เป็นกรณีที่ไม่ปรากฏวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนว่าสามารถดำเนินการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๖๐ มาตรา ๔๖๑ และมาตรา ๔๔๕ ประกอบกับกฎหมายระหว่างประเทศ ออกตามความในมาตรา ๔๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้หรือไม่ อย่างไร ประกอบกับกรณีนี้ไม่ปรากฏหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการกำหนดวิธีปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว ดังนั้น กรุงเทพมหานครจึงขอหารือ ดังต่อไปนี้

๑. ในกรณีที่ปรากฏข้อสัญญาในตัวสัญญาใช้เงินดังกล่าวระบุในเรื่องกฎหมายที่คู่สัญญาตกลงให้ใช้บังคับต่อกันและสถานที่จะจับข้อพิพาทเกี่ยวกับตัวสัญญาใช้เงินนี้ให้ตกลอยู่ภายใต้บทบัญญัติและการตีความที่สอดคล้องกับกฎหมายของมลรัฐเดลาแวร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนการยื่นฟ้องร้องคดี คู่สัญญาตกลงกันให้กระทำการต่อศาลของประเทศไทยที่มีเขตอำนาจพิจารณาคดีในเมืองนิวคาสเซิล มลรัฐเดลาแวร์ ในกรณีเช่นนี้ผู้อำนวยการเขตซึ่งมีฐานะเป็นนายอmbageo ตามพระราชบัญญัติราชบัณฑิตย์เปียบบวาราภการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๖๙ (๑)

จะมีอำนาจหน้าที่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๙๖๐ และมาตรา ๙๖๑ ประกอบกับ มาตรา ๙๘๕ ในการทำคำคัดค้านการไม่ใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงินที่อกรมาแต่ต่างประเทศลักษณะนี้ หรือไม่

๒. หากผู้อำนวยการเขตในฐานะนายอำเภออำนวยหน้าที่ในการทำคำคัดค้าน การไม่ใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงินที่อกรมาแต่ต่างประเทศและเป็นภาษาต่างประเทศ ตามประเด็น ข้อหารือในข้อ ๑ การตรวจสอบความถูกต้องของตัวสัญญาใช้เงินดังกล่าว และการปิดสำเนา คำคัดค้านในกรณีที่ผู้ออกตัวไม่ได้มีภูมิลำเนาในประเทศไทยหรือไม่ทราบภูมิลำเนาของผู้ออกตัว จะมีวิธีปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างไร และคำแปลเป็นภาษาไทยของเอกสาร ที่เกี่ยวข้องสำหรับประกอบการพิจารณาทำคำคัดค้านนั้นจะต้องผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานใด หรือผู้ประกอบวิชาชีพใดเพื่อรับรองความถูกต้องของคำแปลเอกสารดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรุงเทพมหานคร โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) กระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง) และกรุงเทพมหานครเป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ตามมาตรา ๙๖๐^๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในกรณีที่ตัวแอลกเงินที่ขาดรับรองหรือขาดใช้เงินต้องทำให้เป็นหลักฐาน ตามแบบรับรองด้วยเอกสารฉบับหนึ่ง เรียกว่าคำคัดค้าน เพื่อให้เกิดสิทธิให้เบี้ยเอาแก่บรรดา ผู้สลักหลัง ผู้สั่งจ่าย และบุคคลอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดตามตัวเงิน โดยมาตรา ๙๖๑^๒ วรรคหนึ่ง ให้นายอำเภอหรือผู้ทำการแทนนายอำเภอหรือหน่วยความผู้ได้รับอนุญาตเพื่อการนี้เป็นผู้ทำคำคัดค้าน เว้นแต่มีข้อกำหนดตามมาตรา ๙๘๕^๓ เขียนลงไว้ว่า “ไม่จำต้องมีคำคัดค้าน” ก็ตี “ไม่มีคำคัดค้าน” ก็ตี

^๑มาตรา ๙๖๐ การที่ตัวแอลกเงินขาดรับรองหรือขาดใช้เงินนั้น ต้องทำให้เป็นหลักฐานตามแบบ ระบบที่ด้วยเอกสารฉบับหนึ่ง เรียกว่าคำคัดค้าน

คำคัดค้านการไม่ใช้เงินต้องทำในวันซึ่งจะพึงใช้เงินตามตัวนั้น หรือวันใดวันหนึ่งภายในสามวัน ต่อแต่นั้นไป

คำคัดค้านการไม่รับรองต้องทำภายในวันเดียวกับเวลาซึ่งกำหนดไว้เพื่อการยื่นตัวเงินให้เข้ารับรอง หรือภายในสามวันต่อแต่นั้นไป

เมื่อมีคำคัดค้านการไม่รับรองขึ้นแล้วก็เป็นอันไม่ต้องยื่นเพื่อให้ใช้เงิน และไม่ต้องทำคำคัดค้าน การนี้ใช้เงิน

ในกรณีทั้งหลายซึ่งกล่าวไว้ในมาตรา ๙๘๕ (๑) (๒) นั้น ท่านว่าผู้ทรงยังคงอาจจะใช้สิทธิให้เบี้ย ได้ไม่ จนกว่าจะได้ยื่นตัวเงินให้ผู้สั่งจ่ายใช้เงิน และได้ทำคำคัดค้านขึ้นแล้ว

ในกรณีทั้งหลายดังกล่าวไว้ในมาตรา ๙๘๕ (๑) (๓) นั้น ท่านว่าถ้าเอกสารคำพิพากษาซึ่งสั่งให้ ผู้สั่งจ่ายเป็นคนล้มละลายออกแสดง ก็เป็นการเพียงพอที่จะทำให้ผู้ทรงสามารถใช้สิทธิให้เบี้ยได้

^๒มาตรา ๙๖๑ คำคัดค้านนั้นให้นายอำเภอ หรือผู้ทำการแทนนวยอำเภอ หรือหน่วยความ ผู้ได้รับอนุญาตเพื่อการนี้เป็นผู้ทำ

รัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจขอออกกฎหมายข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายนี้ อันว่าด้วยการออกใบอนุญาตและการทำคำคัดค้าน รวมทั้งกำหนดอัตราค่าฤชาธรรมเนียม อันเกี่ยวกับการนี้

^๓มาตรา ๙๘๕ ด้วยข้อกำหนดเขียนลงไว้ว่า “ไม่จำต้องมีคำคัดค้าน” ก็ตี “ไม่มีคำคัดค้าน” ก็ตี หรือสำนวนอื่นใดทำนองนั้นก็ตี ผู้สั่งจ่ายหรือผู้สลักหลังจะยอมปลดปล่อยผู้ทรงจากการทำคำคัดค้านการไม่รับรอง หรือการไม่ใช้เงินก็ตี เพื่อตนจะได้ใช้สิทธิให้เบี้ย

หรือสำนวนอื่นใดทำนองนี้ก็ได้ ผู้สั่งจ่ายหรือผู้ลักษณ์หลังจะยอมปลดเปลือกผู้ทรงจากการทำคำคัดค้าน การไม่รับรองหรือการไม่ใช้เงินก็ได้ เพื่อตอนจะได้ใช้สิทธิได้เป็นไปตามมาตรา ๘๕๕^๔ วรรคสอง บัญญัติให้ นำบทบัญญัติตัวข้างต้นมาใช้บังคับกับตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมาแต่ต่างประเทศด้วย กรณีตัวสัญญาใช้เงิน แปลงสภาพแบบมีหลักประกัน (Secured Convertible Promissory Note) ที่มีลักษณะเป็น ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมาแต่ต่างประเทศ และมีข้อสัญญาเลือกใช้กฎหมายต่างประเทศและให้ฟ้องร้องคดี ต่อศาลต่างประเทศ หากขาดใช้เงิน ผู้ทรงจะอาจเลือกขอให้นายอำเภอหรือผู้ทำการแทนนายอำเภอ หรือทนายความผู้ได้รับอนุญาต บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ทำคำคัดค้านการไม่ใช้เงินได้ ดังนั้น ในห้องที่ กรุงเทพมหานคร หากมีผู้ยื่นคำร้องขอให้ผู้อำนวยการเขตใช้อำนาจนำนายอำเภอทำการคำคัดค้าน การไม่ใช้เงิน ผู้อำนวยการเขตยื่อมเมื่อน้ำที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๖๙ (๑)^๕ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยไม่ต้องคำนึงว่าตัวสัญญาใช้เงินนั้น มีข้อสัญญาเลือกใช้กฎหมายต่างประเทศและให้ฟ้องร้องคดีต่อศาลต่างประเทศหรือไม่ เพราะข้อสัญญา ดังกล่าวไม่เป็นเหตุยกเว้นให้ผู้อำนวยการเขตไม่ต้องทำการคำคัดค้าน ทั้งนี้ มาตรา ๘๖๒^๖ แห่งประมวล

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๓)

ข้อกำหนดอันนี้ ย่อมไม่ปลดผู้ทรงให้พ้นจากหน้าที่นำตัวเงินยื่นภายในเวลากำหนด หรือจากหน้าที่ให้คำบอกรถว่าตัวเงินขาดความเชื่อถือแก่ผู้ลักษณ์หลังคนก่อนหรือผู้สั่งจ่าย อันมี หน้าที่นำสืบว่า ไม่ปฏิบัติ ให้เป็นไปตามกำหนดเวลาถ้าหากนั้น ย่อมตกอยู่บุคคลผู้แสร้งจะใช้ความข้อนี้เป็นข้อต่อสู้ผู้ทรงตัวแลกเงิน

ข้อกำหนดอันนี้ ถ้าผู้สั่งจ่ายเป็นผู้เขียนลงไว้แล้ว ย่อมเป็นผลลดลงสู่สัญญาทั้งปวงบรรดาที่ได้ ลงลายมือชื่อในตัวเงินนั้น ถ้าและเพื่้มีข้อกำหนดดังนี้แล้ว ผู้ทรงยังคงทำการคำคัดค้านใช้รัฐ ท่านว่าผู้ทรงต้องเป็นผู้ออก คำใช้จ่ายเพื่อการนั้น หากว่าข้อกำหนดนั้นผู้ลักษณ์หลังเป็นผู้เขียนลง และถ้ามีคำคัดค้านทำขึ้นใช้รัฐ ท่านว่าคำใช้จ่าย ในการคัดค้านนั้นอาจจะเรียกอาไวได้จากผู้สั่งจ่ายอีก ฯ บรรดาที่ได้ลงลายมือชื่อในตัวเงินนั้น

มาตรา ๘๖๔ บทบัญญัติตั้งหน่วยในหมวด ๖ ว่าด้วยตัวแลกเงินดังจะกล่าวต่อไปนี้ ท่านให้ยก มาบังคับในเรื่องตัวสัญญาใช้เงินเพียงเท่าที่ไม่ขัดกับสภาพแห่งตราสารชนิดนี้ คือมาตรา ๘๑๑, ๘๑๒, ๘๑๓, ๘๑๔, ๘๑๖, ๘๑๗, ๘๑๘, ๘๑๙, ๘๒๐, ๘๒๑, ๘๒๒ ถึง ๘๒๖, ๘๒๗ ถึง ๘๒๙, ๘๒๘, ๘๒๙, ๘๓๐, ๘๓๑ ถึง ๘๓๓, ๘๓๔ ถึง ๘๓๖

ถ้าเป็นตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมาแต่ต่างประเทศ ท่านให้นำบทบัญญัติที่อยู่ในมาตรา ๘๖๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้มาบังคับด้วย คือมาตรา ๘๖๐ ถึง ๘๖๔, ๘๗๑, ๘๗๔

มาตรา ๖๒ ให้ผู้อำนวยการเขตมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ เว้นแต่ พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๖๓

มาตรา ๖๔

มาตรา ๘๖๒ ในคำคัดค้านนั้นนอกจากชื่อ ตัวแทน แล้วยังมีชื่อของผู้ทำ ต้องมีสำเนา ตัวเงินกับรายการลักษณ์หลังทั้งหมดคงด้วยตรึงคำกับระบุความตั้งใจกล่าวต่อไปนี้ คือ

(๑) ชื่อ หรือชื่อของบุคคลผู้คัดค้านและผู้ถูกคัดค้าน

(๒) มูล หรือเหตุที่ต้องทำการคำคัดค้านตัวเงิน การทางด้านผลประโยชน์ ถ้ามี หรือข้อที่ว่าหาตัวผู้จ่ายหรือผู้รับรองไม่พบ

(๓) ถ้ามีการรับรอง หรือใช้เงินเพื่อแก้หน้า ให้แนลงลักษณะแห่งการเข้าแก้หน้าทั้งชื่อหรือชื่อของผู้รับรองหรือผู้ใช้เงินเพื่อแก้หน้าและชื่อบุคคลซึ่งเข้าเข้าแก้หน้านั้นด้วย

(๔) สถานที่และวันทำการคำคัดค้าน

ให้ผู้ทำการคำคัดค้านส่งมอบคำคัดค้านแก่ผู้ร้องขอให้ทำ และให้ผู้ทำการคำคัดค้านรับส่งคำบอกรถว่า การคัดค้านนั้นไปยังผู้ถูกคัดค้าน ถ้าทราบภูมิลำเนาที่ให้ส่งโดยจดหมายลงทะเบียนไปรษณีย์ หรือส่งมอบให้ ณ ภูมิลำเนาของผู้นั้นก็ได้ ถ้าไม่ทราบภูมิลำเนาที่ให้ปิดสำเนาคำคัดค้านไว้ยังที่ซึ่งเห็นได้ชัด ณ ที่ว่าการอำเภอประจำท้องที่อันผูกคัดค้านมีลักษณะที่อยู่ริมแม่น้ำ

๔

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายธุรกรรม ออกตามความในมาตรา ๙๖๑^๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายที่ ๖๗ ได้กำหนดวิธีการทำคำคัดค้านไว้แล้ว ปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของตัวสัญญาใช้เงิน การปิดสำเนาคำคัดค้าน และการแปลเอกสารตามข้อหารือของกรุงเทพมหานครจึงเป็นเรื่องในทางปฏิบัติ ไม่ใช่ปัญหาอุกฤษณาจึงไม่อาจรับวินิจฉัยให้ได้

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) มีข้อสังเกตว่า การทำคำคัดค้านการไม่ใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงิน เป็นเรื่องทางธุรกิจระหว่างเอกชนด้วยกัน ไม่มีความจำเป็นต้องมอบภารกิจดังกล่าว ให้รู้เป็นผู้ดำเนินการอีกต่อไป

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๖๔

คลังเงินที่ ๑๐๘๗๔๙
เวลา ๑๕.๐๐

รองปลัดกรุงเทพมหานคร
รับที่ สำนักฯ
วันที่ ๑๐ ม.ค. ๒๕๖๔
เวลา ๑๕.๐๐ น. ✓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานกฎหมายและคดี (ส่วนวิชาการกฎหมายไทย โทร. ๐๒๒๑ ๖๘๘๘ หรือโทร.๐๑๐ ๐๒๒๒๕๓๐๐๔)

ที่ กท ๐๔๐๕/๑๕๔

วันที่ ๑๐ ม.ค. ๒๕๖๔

เรื่อง ขอหารือในข้อกฎหมายและแนวทางปฏิบัติในการคำคัดค้านการไม่ใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงิน

เรียน ปลัดกรุงเทพมหานคร

ด้านเรื่อง สำนักงานปกครองและทะเบียน ได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๔๐๖/๖๒๖๕ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานกฎหมายและคดี เพื่อประสานการดำเนินการตามข้อสั่งการของปลัดกรุงเทพมหานคร ในการจัดทำหนังสือเรียนแจ้งผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการกฎหมาย (คณะที่ ๑) เรื่อง อำนาจผู้อำนวยการเขต ในการคำคัดค้านตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมาแต่ต่างประเทศตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๐๕/๒๕๖๔) ให้ทุกสำนักงานเขตทราบ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ และมอบหมายให้พิจารณาดำเนินสังเกต ของคณะกรรมการกฎหมายข้างต้น เพื่อขอบทวนความเหมาะสมหรือปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายต่อ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อกฎหมาย

๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๙๖๐ การที่ตัวแลกเงินขาดรับรองหรือขาดใช้เงินนั้น ต้องทำให้เป็นหลักฐานตามแบบรูปแบบที่ด้วยเอกสารฉบับหนึ่ง เรียกว่าคำคัดค้าน

คำคัดค้านการไม่ใช้เงินต้องทำในวันซึ่งจะพึงใช้เงินตามตัวนั้น หรือวันใดวันหนึ่งภายในสามวัน ต่อแต่นั้นไป

คำคัดค้านการไม่รับรองต้องทำภายในจำกัดเวลาซึ่งกำหนดไว้เพื่อการยื่นตัวเงินให้เข้ารับรอง หรือภายในสามวันต่อแต่นั้นไป

เมื่อมีคำคัดค้านการไม่รับรองขึ้นแล้วก็เป็นอันไม่ต้องยื่นเพื่อให้ใช้เงิน และไม่ต้องทำการคำคัดค้าน การไม่ใช้เงิน

ในกรณีทั้งหลายซึ่งกล่าวไว้ในมาตรา ๙๕๙ (๑) (๒) นั้น ท่านว่าผู้ทรงยังห้ามจะใช้สิทธิได้เป็นไปได้ไม่จนกว่า จะได้ยื่นตัวเงินให้ผู้จ่ายใช้เงินและได้ทำการคำคัดค้านขึ้นแล้ว

ในกรณีทั้งหลายดังกล่าวไว้ในมาตรา ๙๕๙ (๑) (๓) นั้น ท่านว่าถ้าเจ้าค้ำพิพากษาซึ่งสั่งให้ผู้สั่งจ่าย เป็นคนล้มละลายออกแสดง ก็เป็นการเพียงพอที่จะทำให้ผู้ทรงสามารถใช้สิทธิได้เป็นไปได้

มาตรา ๙๖๑ คำคัดค้านนั้นให้นายอำเภอ หรือผู้ทำการแทนนายอำเภอ หรือทนายความผู้ได้รับอนุญาต เพื่อการนี้เป็นผู้ทำ

รัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎหมายข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายนี้ อันว่าด้วยการออกใบอนุญาตและการทำการคำคัดค้าน รวมทั้งกำหนดอัตราค่าฤำษณ์เนื่อง อันเกี่ยวกับการนั้น

มาตรา ๙๖๒ ในคำคัดค้านนั้นออกจากซื้อ ตำแหน่ง และลายมือชื่อของผู้ทำ ต้องมีสำเนาตัวเงิน กับรายการสลักหลังหมุดตรงด้ายตรงคำกับระบุความดังกล่าวต่อไปนี้ คือ

(๑) ชื่อ หรืออีเมลของบุคคลผู้คัดค้านและผู้ถูกคัดค้าน

(๒) บุล หรือเหตุที่ต้องทำการคำคัดค้านตัวเงิน การทางดามและคำตอบถ้ามี หรือข้อที่ว่าหาตัวผู้จ่าย หรือผู้รับรองไม่พบ

(๓) ถ้ามีการรับรอง หรือใช้เงินเพื่อแก้หน้า ให้แกลงลักษณะแห่งการเข้าแก้หน้าทั้งชื่อหรืออีเมล ของผู้รับรองหรือผู้ใช้เงินเพื่อแก้หน้าและชื่อบุคคลซึ่งเข้าแก้หน้านั้นด้วย

(๔) สถานที่และวันทำการคำคัดค้าน

ให้ผู้ทำการคำคัดค้าน ...

ให้ผู้ทำคำคัดค้านส่งมอบคำคัดค้านแก่ผู้ร้องขอให้ทำ และให้ผู้ทำคำคัดค้านเริบส่งคำบอกร่าง การคัดค้านนั้นไปยังผู้ถูกคัดค้าน ถ้าทราบภูมิลำเนาที่ให้ส่งโดยจดหมายลงทะเบียนไปรษณีย์ หรือส่งมอบไว้ ณ ภูมิลำเนาของผู้นักกีตี้ได้ ถ้าไม่ทราบภูมิลำเนาที่ให้ปิดสำเนาคำคัดค้านไว้ยังที่ซึ่งเห็นได้จ่าย ณ ที่ว่าการอำเภอประจำท้องที่อันผู้ถูกคัดค้านมีถิ่นที่อยู่ครึ่งหลังที่สุด

มาตรา ๔๕ บทบัญญัติทั้งหลายในหมวด ๒ ว่าด้วยตัวแลกเงินดังจะกล่าวต่อไปนี้ ห้ามให้ยกมาบังคับ ในเรื่องตัวสัญญาใช้เงินเพียงเท่าที่ไม่ขัดกับสภาพแห่งตราสารชนิดนี้ คือมาตรา ๔๑, ๔๓, ๔๖, ๔๗, ๔๙, ๕๐, ๕๒, ๕๓ ถึง ๕๖, ๕๗ ถึง ๕๙, ๕๑๐, ๕๑๑ ถึง ๕๑๒, ๕๑๓ ถึง ๕๑๔, ๕๑๕ ถึง ๕๑๖, ๕๑๗ ถึง ๕๑๘, ๕๑๙ ถึง ๕๒๑

ถ้าเป็นตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมานแต่ต่างประเทศ ห้ามให้นำบทบัญญัติต่อไปนี้มาใช้บังคับด้วย คือ มาตรา ๕๖๐ ถึง ๕๖๔, ๕๗๓, ๕๗๔

๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๕

มาตรา ๖๙ ให้ผู้อำนวยการเขตมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้ จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ฯลฯ

ฯลฯ

๓. พระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๖

มาตรา ๑๗ ทวิ ให้มีคณะกรรมการเรียกว่า “คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย” ประกอบด้วย กรรมการกฤษฎีกាជាជារນามาตรา ๑๑ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุรุษเชิงคุณธรรมที่มีความสามารถด้านกฎหมายและกรรมการกฤษฎีกานี้เป็นผู้แต่งตั้ง มีจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคน แต่ไม่เกินสิบห้าคน เป็นกรรมการพัฒนากฎหมายในจำนวนนี้ให้มีกรรมการกฤษฎีกานี้เป็นประธาน และกรรมการกฤษฎีกานี้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และให้เลขาธิการ-คณะกรรมการกฤษฎีกานี้เป็นกรรมการพัฒนากฎหมายโดยตำแหน่ง ให้คณะกรรมการพัฒนากฎหมายมีอำนาจหน้าที่ ตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้

ให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกานี้แต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานี้ เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๑๙ ตรี ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานี้หน้าที่ศึกษาพิจารณาตรวจสอบบรรดา กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ ถ้าเห็นว่ากฎหมายฉบับใดหรือเรื่องใดมีบทบัญญัติที่จำกัดเสรีภาพในร่างกาย ทรัพย์สิน หรือการประกอบอาชีพของประชาชนโดยไม่สมควรหรือก่อให้เกิดภัยแก่การประกอบอาชีพหรือธุรกิจของบุคคลโดยไม่จำเป็น หรือไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง หรือการบริหารราชการ หรือเห็นว่าประเทศไทยควรจะมีกฎหมายขึ้นใหม่เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น หรือเพื่อประโยชน์แก่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง หรือการบริหารราชการ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานี้เสนอความเห็นต่อกomite ที่มีคณะกรรมการพัฒนากฎหมายเพื่อจัดทำแผนงานหรือโครงการพัฒนากฎหมายต่อไป โดยระบุขอบเขตของงาน ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ ตลอดจนงบประมาณสำหรับดำเนินการ และในกรณีที่มีความจำเป็น ต้องมีงบประมาณเพิ่มเติม ให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป ความในวรรคนี้ไม่ใช้บังคับแก่การตรวจพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกานี้พิจารณา

การเสนอความเห็นต่อกomite ที่มีคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย ถ้าได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนากฎหมายตามสาขาไว้ากกฎหมาย ให้เสนอต่อกomite ตามสาขาวิชากฎหมาย

ข้อที่จดจริง

๑. สำนักงานเขตวัฒนา ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กท ๔๕๐๑/๑๑๔๕ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ขอหารือในข้อกฎหมายและแนวทางปฏิบัติในการทำคำคัดค้านการไม่ใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงิน กรณีเมื่อวันที่

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ นายประชญा อภิบาลศรี ผู้รับมอบอำนาจจากนายสมโภชน์ อาหุนย์ ให้มาอีนคำร้องขอให้ผู้อำนวยการเขตวัฒนา ทำคำคัดค้านการไม่ใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงิน ซึ่งทำขึ้นจากต่างประเทศ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ระหว่าง นายสมโภชน์ อาหุนย์ (ผู้รับเงิน) กับ บริษัท Theia Group, Incorporated (ผู้ออกตัว)

๒. กรุงเทพมหานคร ได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๔๐๖/๙๗๗ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔ หารือกรณีดังกล่าว ไปยังกรมการปกครอง และกรมการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นท ๐๓๐๗.๓/๗๗๙ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔ แจ้งว่า การทำคำคัดค้านแม้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๖๑ วรรคหนึ่ง จะกำหนดให้นายอำเภอ หรือผู้ทำการแทนนายอำเภอ หรือหมายความผู้ได้รับอนุญาตเพื่อการนั้นเป็นผู้ทำก็ตาม แต่ความในวรรคสอง ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎหมายบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายนี้อันว่าด้วยการออกใบอนุญาตและการทำคำคัดค้าน รวมทั้งกำหนดอัตราค่าฤชาธรรมเนียม อันเกี่ยวกับการนั้น ดังนั้น การทำคำคัดค้าน อัตราค่าฤชาธรรมเนียมหรือแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องใด ๆ จึงเป็นกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงยุติธรรม กรมการปกครอง จึงไม่อ้างพิจารณาและให้ความเห็นทางกฎหมายได้

๓. กรุงเทพมหานคร ได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๔๐๖/๑๑๖๐ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ หารือกรณีดังกล่าว ไปยังกระทรวงยุติธรรม และกระทรวงยุติธรรม ได้มีหนังสือ ที่ ยธ ๐๑๐๐๗/๓๓๕๗ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๔ แจ้งว่า การทำคำคัดค้านการไม่ใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมานี้ต่างประเทศ ตามมาตรา ๔๖๐ มาตรา ๔๖๑ ประกอบ มาตรา ๔๖๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นั้น เป็นหน้าที่และอำนาจของนายอำเภอหรือผู้ทำการแทน นายอำเภอหรือหมายความผู้ได้รับอนุญาต แม้ว่าการดำเนินการดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามกฎกระทรวงยุติธรรม ออกตามความในมาตรา ๔๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎที่ ๖๗ แต่กฎกระทรวงฉบับนี้มีเนื้อหา เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ นายอำเภอ และหมายความผู้ได้รับใบอนุญาต ซึ่งออกมานั้นคือใช้ก่อนการแยกศาลยุติธรรมออกจากกระทรวงยุติธรรมตามมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมบัญญัติราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ในปัจจุบันกระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง หน่วย กนก พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยมีได้เป็นผู้มีหน้าที่และอำนาจในการทำคำคัดค้านดังกล่าว เนื่อง因为กรุงเทพมหานคร จะขอหารือแนวทางปฏิบัติไปยังกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย หรือขอหารือข้อกฎหมายไปยังคณะกรรมการ กฤษฎีกาตามมาตรา ๗ (๒) ประกอบมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๑๒ ประกอบ นิติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกามีหน้าที่และอำนาจจับปรึกษา ให้ความเห็นทางกฎหมายแก่น่าวางงานของรัฐรวมถึงราชการส่วนท้องถิ่นอย่างกรุงเทพมหานคร

๔. กรุงเทพมหานคร ได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๔๐๖/๓๔๗ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๔ ถึงสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อขอหารือในเรื่องการทำคำคัดค้านตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมานี้ต่างประเทศ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๖๐ และมาตรา ๔๖๑ ประกอบกับมาตรา ๔๖๕ นั้น เป็นกรณีที่กฎกระทรวงยุติธรรมออกตามความในมาตรา ๔๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กำหนดให้รัฐมนตรีปฏิบัติให้นายอำเภอ และหมายความผู้ทำการแทนตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมานี้ต่างประเทศและเป็นภาษาต่างประเทศ ที่คู่สัญญาคงกันกำหนดให้บังคับตามกฎหมายต่างประเทศ เป็นกรณีที่ไม่ปรากฏวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนว่า สามารถดำเนินการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๖๐ มาตรา ๔๖๑ และมาตรา ๔๖๕ ประกอบกับกฎกระทรวงยุติธรรมออกตามความในมาตรา ๔๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้หรือไม่ อย่างไร ประกอบกับกรณีนี้ไม่ปรากฏหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการกำหนดวิธีปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว ดังนั้น กรุงเทพมหานครจึงขอหารือ ดังนี้

๔.๑ ในกรณีที่ปรากฏข้อสัญญาในตัวสัญญาใช้เงินดังกล่าวระบุในเรื่องกฎหมายที่คู่สัญญาคง ให้ใช้บังคับต่อกันและสถานที่รับข้อพิพาทเกี่ยวกับตัวสัญญาใช้เงินนี้ให้ตกลงอยู่ภายใต้บทบัญญัติและการตีความ ที่สอดคล้องกับกฎหมายของมลรัฐเดลावэр ประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนการยื่นฟ้องร้องคดีคู่สัญญาคงกันให้กระทำ ต่อศาลของประเทศไทยหรือเมริกาที่มีเขตอำนาจพิจารณาคดีในเมืองนิวคาสเซิล (mlrัฐเดลावэр ในกรณีเช่นนี้ ผู้อำนวยการเขต ซึ่งมีฐานะเป็นนายอำเภอ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๗๘

มาตรา ๖๙ (๑) จะมีอำนาจหน้าที่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๙๖๐ และมาตรา ๙๖๑ ประกอบกับมาตรา ๙๕๕ ในการทำคำคัดค้านการไม่ใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมานั้นหรือไม่ อย่างไร

๔.๒ หากผู้อำนวยการเขต ในฐานะนายอำเภอ มีอำนาจหน้าที่ในการทำคำคัดค้านการไม่ใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมานั้นหรือไม่ตามประเทศและเป็นภาษาต่างประเทศ ตามประเด็นข้อหารือในข้อเท็จจริง ๔.๑ การตรวจสอบความถูกต้องของตัวสัญญาใช้เงินดังกล่าว และการปิดสำเนาคำคัดค้านในกรณีที่ผู้ออกตัวไม่ได้มีภูมิลำเนาในประเทศไทยหรือไม่ทราบภูมิลำเนาของผู้ออกตัว จะมีวิธีปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างไร และคำแปลเป็นภาษาไทยของเอกสารที่เกี่ยวข้องสำหรับประกอบการพิจารณาทำคำคัดค้านนั้น จะต้องผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานใดหรือผู้ประกอบวิชาชีพใดเพื่อรับรองความถูกต้องของคำแปลเอกสารดังกล่าว

๕. สำนักงานคณะกรรมการกรุงศรีฯ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๘๐๗/๑๐๗ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึงกรุงเทพมหานคร เพื่อแจ้งผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการกรุงศรีฯ (คณะที่ ๑) ตามบันทึกเรื่องเสร็จที่ ๑๕๐๕/๒๕๖๕ สรุปโดยสังเขปว่า มาตรา ๙๖๐ วรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในกรณีที่ตัวแลกเงินที่ขาดรับรองหรือขายให้เงินต้องทำให้เป็นหลักฐานตามระเบียบด้วยเอกสารฉบับหนึ่ง เรียกว่า คำคัดค้าน เพื่อให้เกิดสิทธิให้เบี้ยเอาแก่บรรดาผู้ลักหลัง ผู้สั่งจ่าย และบุคคลอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดตามตัวเงิน โดยมาตรา ๙๖๑ วรคหนึ่ง ให้นายอำเภอหรือผู้ทำการแทนนายอำเภอหรือทนายความ ผู้ได้รับอนุญาตเพื่อการนี้ เป็นผู้ทำคำคัดค้าน เว้นแต่มีข้อกำหนดตามมาตรา ๙๖๔ เชียนลงไว้ว่า “ไม่จำเป็นต้อง มีคำคัดค้าน” ก็ตี “ไม่มีคำคัดค้าน” ก็ตี หรือสำนวนอื่นใดท่านองนั้นก็ตี ผู้สั่งจ่ายหรือผู้ลักหลังจะยอมปลดเปลืองผู้ทรงจากการทำคำคัดค้านการไม่รับรองหรือการไม่ใช้เงินก็ได้ เพื่อตนจะได้ใช้สิทธิให้เบี้ย ซึ่งมาตรา ๙๕๕ วรคสอง บัญญัติให้นำบันทบัญญัติข้างต้นมาใช้บังคับกับตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมานั้นแต่ต่างประเทศด้วย กรณีตัวสัญญาใช้เงิน แปลงสภาพแบบมีหลักประกัน ที่มีลักษณะเป็นตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมานั้นแต่ต่างประเทศ และมีข้อสัญญาเลือกใช้กฎหมายต่างประเทศและให้พ้องร้องคดีต่อศาลต่างประเทศ หากขาดใช้เงินผู้ทรงอาจเลือกขอให้นายอำเภอหรือผู้ทำการแทนนายอำเภอหรือทนายความผู้ได้รับอนุญาตบุคคลใดบุคคลหนึ่งทำคำคัดค้านไปให้เงินได้ ดังนั้น ในห้องที่กรุงเทพมหานคร หากมีผู้ยื่นคำร้องขอให้ผู้อำนวยการเขตใช้อำนาจนายอำเภอหรือทำคำคัดค้านการไม่ใช้เงิน ผู้อำนวยการเขตยื่อมมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๖๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยไม่ต้องคำนึงว่าตัวสัญญาใช้เงินนั้น มีข้อสัญญา เลือกใช้กฎหมายต่างประเทศและให้พ้องร้องคดีต่อศาลต่างประเทศหรือไม่ เพราะข้อสัญญาดังกล่าวไม่เป็นเหตุยกเว้นให้ผู้อำนวยการเขตไม่ต้องทำคำคัดค้าน ทั้งนี้ มาตรา ๙๖๒ และกฎกระทรวงยุติธรรม ออกตามความในมาตรา ๙๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎที่ ๖๗ ได้กำหนดวิธีการทำคำคัดค้านไว้แล้ว สำหรับปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของตัวสัญญาใช้เงิน การปิดสำเนา คำคัดค้าน และการแปลเอกสาร เป็นเรื่องในทางปฏิบัติไม่ใช่ปัญหาขอกฎหมายจึงไม่อาจรับวินิจฉัยให้ได้

อนึ่ง คณะกรรมการกรุงศรีฯ (คณะที่ ๑) มีข้อสังเกตว่า การทำคำคัดค้านการไม่ใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงิน เป็นเรื่องทางธุรกิจระหว่างเอกชนด้วยกัน ไม่มีความจำเป็นต้องมอบการริบจังกล่าว ให้รัฐเป็นผู้ดำเนินการอีกต่อไป

๖. สำนักงานปกครองและทะเบียน ได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๘๐๖/๖๐๒๗ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ นำเรียนปลัดกรุงเทพมหานคร เพื่อโปรดลงนามในหนังสือเวียนแจ้งผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการกรุงศรีฯ (คณะที่ ๑) ตามบันทึกเรื่องเสร็จที่ ๑๕๐๕/๒๕๖๕ เรื่อง อำนาจผู้อำนวยการเขตในการทำคำคัดค้านตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมานั้นแต่ต่างประเทศตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้ทุกสำนักงานเขตทราบ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ และมอบหมายสำนักงานกฎหมายและคดีให้พิจารณานำข้อสังเกตของคณะกรรมการกรุงศรีฯ ข้างต้น เพื่อขอทบทวนความเหมาะสมหรือปรับปรุงแก้ไขบัญญัติของกฎหมายต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อพิจารณาและเสนอแนะ สำนักงานกฎหมายและคดีพิจารณาแล้วเห็นว่า ผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการกรุงศรีฯ (คณะที่ ๑) ตามบันทึกเรื่องเสร็จที่ ๑๕๐๕/๒๕๖๕ เรื่อง อำนาจผู้อำนวยการเขตในการทำคำคัดค้านตัวสัญญาใช้เงินที่ออกมานั้นแต่ต่างประเทศตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นั้น เป็นเรื่องที่คณะกรรมการกรุงศรีฯ (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรุงเทพมหานคร โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) และกระทรวงยุติธรรม ...

และกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง) เข้าร่วมในการประชุมซึ่ง สรุปโดยสังเขปว่า ผู้อำนวยการเขต มีหน้าที่ต้องปฏิบัติในฐานะนายอำเภอ ตามมาตรา ๖๙(๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๗๘ ประกอบกับมาตรา ๔๖๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยไม่ต้องคำนึงว่าตัวสัญญาใช้เงิน มีข้อสัญญาเลือกใช้กฎหมายต่างประเทศและให้ฟื้อเรื่องคดีต่อศาลต่างประเทศหรือไม่ และกฎกระทรวงยุติธรรม ออกตามความในมาตรา ๔๖๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎที่ ๖๗ ได้กำหนดวิธีการทำคดค้านไว้แล้ว (รายละเอียดตามที่แนบ) ดังนั้น จึงเห็นควรลงนามในหนังสือเวียนแจ้งผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการกรุงเทพมหานคร ให้ทุกสำนักงานเขตทราบ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ ตามที่แนบมาพร้อมนี้

อนึ่ง ในส่วนที่คณะกรรมการกรุงเทพมหานคร (คณะที่ ๑) มีข้อสังเกตว่า การทำคดค้านการไม่ใช้เงิน ตามตัวสัญญาใช้เงิน เป็นเรื่องทางธุรกิจระหว่างเอกชนด้วยกัน ไม่มีความจำเป็นต้องมีขอบการกิจดังกล่าว ให้รัฐเป็นผู้ดำเนินการอีกต่อไป ดังปรากฏรายละเอียดในข้อเท็จจริง ๕ นั้น เป็นกรณีที่กรรมการปกครอง และกระทรวงยุติธรรม ได้เคยตอบข้อหารือว่า ไม่ได้มีหน้าที่อำนวยในเรื่องนี้และไม่อาจพิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายได้ ดังปรากฏรายละเอียดในข้อเท็จจริง ๒ - ๓ จึงเห็นควรลงนามในหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกรุงเทพมหานคร ซึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนากรุงเทพฯ เพื่อให้นำเสนอประเด็นข้อสังเกตข้างต้น ต่อคณะกรรมการพัฒนากรุงเทพฯ เนื่องจากเป็นกรณีที่กฎหมายมีบทบัญญัติไม่สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ และการบริหารราชการ โดยเป็นไปตามมาตรา ๑๗ ประกอบกับมาตรา ๑๗ ตรี แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๗๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

๕๖๑๙๖๑๖๙
(นายธีระเดช เดชบุญ)
ผู้อำนวยการสำนักงานกฎหมายและคดี
สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

ลงนามแล้ว

๒๔๙

(นายเฉลิมพล ใจดินุชิต)

รองปลัดกรุงเทพมหานคร

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกรุงเทพมหานคร

๑๔. กพ. ๒๕๗๕